

GYŐZTES CSATÁINK • HŐSÖK, VITÉZEK! A POZSONYI CSATA

Július 4-e nemzeti ünnepünk kellene legyen, de legtöbben azt sem tudják, mi történt e napon. 1110 évvel ezelőtt, 907. július 3–7-e között Árpád seregei a magyar történelem legreménytelenebb csatáját fényes diadalra fordították. E győzelemnek köszönhetjük, hogy megmaradtunk a Kárpát-medencében.

Árpád népe jogos tulajdonába tért vissza a Kárpát-medencébe. Atila hunjainak ittmaradt utódai, a székelyek 15 000 lovas katonával, az avarok hét vezérükkel testvérként várták, szabadítóként köszöntötték a bevonuló magyarokat.

Hol tartották az első országgyűlést a honvisszafoglaló magyar vezérek?

Árpád nagyfejedelem összehívta a nemzetségfőket, szert tartottak, méltányos és igazságos törvényeket hoztak.

Jól védett határsávot, gyepűrendszert alakítottak ki, kijelölték a törzsek szálláshelyét és feladatait, majd hozzáfogtak a gazdálkodáshoz, kézművesiparhoz, kereskedelemhez. Hamar kiderült, hogy őseink nemcsak katonai fölényben vannak az akkori Európával szemben, hanem társa-

dalmi rendjük, anyagi és szellemi kultúrájuk is sokkal magasabbrendű.

Nugat-Európa a X. századra hatalmas és erkölcsileg egyaránt szétesett: a háromba osztott Frank Birodalomban kiskirályok, fejedelmek, örgrófok, városállamok csatáztak egymással. Fő fegyverük az összeesküvés, az árulás, a gyilkosság volt. Irigyen és aggodalommal figyelték a magyar fejedelemség megerősödését.

Először csellel próbálkoztak. 904-ben béketárgyalásra hívták Árpád katonai helyettesét, Kurszán kendét, és meggyilkolták. Félve a magyarok jogos bosszújától, eldöntötték, hogy megsemmisítenek minket. Egész Nyugat-Európa összefogott ellenünk. A Keleti Frank Birodalom királya, Gyermek Lajos elrendelte: *A magyarok kiirtassanak. (Decretum: ugros eliminandos esse.)* 907-ben a bécsi medencében gyülekeztek a király, a fejedelmek, örgrófok, grófok, püspökök hadai. 110 000 nehézfegyveres és 100 hajó indult Magyar-

ország ellen. Árpád 35 000 harccsal legyőzte a háromszoros túlerőt. Hogyan?

A magyar fürkészek kikémlelték a németek minden hadmozdulatát, és a hírvivők 24 órán belül a Szer, azaz a Vezérek Tanácsa előtt voltak. Árpád az otthonmaradókat sem hagyhatta védelem nélkül, ezért minden törzs fél haderejét, vagyis hét fél töményt hívott hadba (egy tömény 10 századból, 10 000 katonából állt).

Mire a nehezen mozgó német-frank páncélos gyalogság Pozsony közelébe, Hainburg-Beregvárhoz ért, a magyar lovasíjászok már rég elfoglalták helyüket a Duna déli partjának szikláin, szorosaiban, erdeiben, mocsaraiban és síkján. Árpád a Barnahegyről az egész terepet belátva irányította a csatát.

A támadók három seregre oszlottak. A közel 60 ezres fősereget Luitpold örgróf vezette a Duna bal partján. A Duna jobb partján Dietmar salzburgi érsek vonult 40 000 páncélossal. A hajóhad, élen Sieghard herceggel még 10 000 gyalogost, a tartalék fegyverzetet és a három hadegység teljes ellátmányát szállította.

Maga a király a tartalék sereggel Ennsburgban maradt.

Kisebb magyar csapatok éjjel-nappal rajtaütésekkel zaklatták az ellenség déli szárnyát. Július 3-án a hajóhad már lehorgonyzott, amikor a Barnahegy északi lejtőiről olajjal átitatott, taplós nyílveszők zuhogtak rá. A lángba borult hajók rendre süllyedtek el, mert a bűvárok megfúrták oldalukat. Senki sem menekülhetett: páncélban bajos úszni, a parton meg nyílzápor és feneketlen mocsár várta őket. Odaveszett a tízezres sereg, a teljes rako-

mány és annak esélye, hogy hajóhíd köthesse össze a déli és északi hadosztályt.

Július 4-én és 5-én semmisült meg a déli sereg. Egy részüket a szorosba csalta, többségüket a síkon, nyílt csatában győzte le a magyar könnyűlovasság. Pártus őseik taktikájával, egymást váltva, mindig pihent seregekkel tizedelték az ellenséget, majd sztyeppei harcmodorral menekülést színeltek, hogy hirtelen visszafordulva végzetes csapást mérjenek üldözőikre.

Július 6-án a magyar sereg felkészült a Dunán való átkelésre. Íjukat, nyilaikat vízhatlan, viaszos zsákba rejtették, lovukra felfújt bőrtömlőt kötöztek, és amint leszállt az éj, a nyeregbe kapaszkodva átúszták a Dunát. Fegyver nem csörrent, pata nem dobbant, néma csendben kerítette be a magyar sereg a bajorokat. Éjjel kettőkor felharsant Árpád harci kürtje. Öldöklő csata következett, amelyet csak néhány tucat támadó élt túl. Ennsburg felé menekültek nyomukban a magyarokkal, akik itt a király seregét is szétverték.

Maga Gyermeke Lajos Passauig meg sem állt, és többé nem is mert bajor földön tartózkodni, annyira félt a magyaroktól.

De mi is nagy árat fizettünk a győzelemért: elesett a fejedelem három fia, Tarhos, Üllő és Jutas, a csata után nem sokkal maga Árpád is belehalt sebeibe.

A pozsonyi leckéből minden ellenségünk tanult: 123 évig senki nem merte megtámadni országunkat.

Hát mi? Vajon büszkék vagyunk őseink nagyszerű diadalára? Tanuljuk meg Árpád magyarjaitól, hogy hittel, tudással, közösen vállalt áldozattal a legsötétebb reménytelenséget is győzelemmé lehet fényesíteni.

Zsigmond Emese

Októberi megfejtések: A szkíta aranyoszobor Hunort és Magort ábrázolja, amint hátukat egymásnak vetve, egymást támasztva-védve harcolnak. A szkítáknak is szent állatuk volt a szarvas, hiszen ők is a mi őseink, a csodaszarvasról szóló eredetmondájuk ugyanaz, mint nekünk. **Nyertesek:** Balogh Ágnes, Veress Kinga, Marosvásárhely; Kovács Koppány, Barót.